DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

De OOSTPOST verschijnt alle weken des Woensdags. De prijs per jaargang is *f* **10.—** rec. voor *Soerabaya*, en *f* **12.—** rec. franco per post.

Het abonnement geschiedt in eens vooruit voor den geheelen jaargang.

WOENSDAG 7 MEI.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is *f* 1.— voor elke TIEN WOORDEN: behalve het zegel.

Advertentien met groote letter betalen dubbeld.

Iedere herhaling in de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 19. VERANTWOORDELIJKE UITGEVER E. FUHRI TE SOERABAYA. **1856.**

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANTEN.

Van den 26sten tot en met den 30sten April 1856, Nos. 34—35.

Bij dispositie van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van 16 Februarij 1856 la. A no. 6, is aan den Oost-Indischen ambtenaar C. C. Tromp, laatstelijk tweede commies ter algemeene secretarie, met verlof in Nederland, verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van zes maanden.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van aanspraak op pensioen, de algemeene ontvanger te Batavia G. C. van Rijck.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gewezen klerk ten burele van den direkteur van financien L. A. Jacobs.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de zoutpakhuismeester van het hoofddepot te Grissee (Soerabaya) C. A. F. Loth.

BENOEMD:

Tot algemeenen ontvanger te Batavia, de assistent-resident en magistraat te Palembang F. J. P. Storm van 's Gravesande.

Tot assistent-resident, magistraat en kommandant der schutterij te Amboina (Moluksche Eilanden), de president van de weeskamer aldaar F. M. G. van Cattenburch.

Tot tweeden kommies bij de direktie der middelen en domeinen, de klerk bij die direktie R. A. van Slooten.

Tot notaris te Samarang, A. F. Lens, ambtenaar van de 3de klasse voor de dienst in Nederlandsch Indie en candidaat notaris, thans tijdelijk waarnemende notaris te Batavia.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland wegens ziekte, aan den resident van Djokdjokarta mr. W. C. E. de Geer.

MAGTIGING VERLEEND:

Tot het uitreiken aan D. van Grootveldt jr., eener acte van toelating tot de uitoefening der genees-, heel- en verloskunde op de vrije landen Pamanoekan en Tjiassam (assistent residentie Krawang).

Bij den Residentie-raad te Benkoelen.

ONTSLAGEN:

Wegens vertrek, eervol, het lid J. F. van der Loo, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

BENOEMD:

Tot lid, H. Schouten, ontvanger der inkomende en uitgaande regten tevens haven- en pakhuismeester te Benkoelen.

BENOEMD:

BIJ DE DIREKTIE DER KULTURES.

Tot eersten kommies, de tweede kommies bij die direktie L. A. Schiff.

Tot tweeden kommies, de derde kommies bij die direktie P. F. Wegener.

Tot derden kommies, de geëmploijeerde bij die direktie D. de Graeff van Polsbroek.

BEVORDERD:

BIJ HET KADER DER LANDELIJKE INKOMSTEN EN KULTURES.

Tot kontroleur der eerste klasse, de kontroleur der tweede klasse M. H. J. Kollmann.

Tot kontroleur der tweede klasse, de kontroleur der derde klasse C. W. F. Neijs.

GOEDGEKEURD:

Dat door den Direkteur der Kultures

IS OVERGEPLAATST:

Uit de residentie Besoekie naar de residentie Rembang, de ambtenaar ter beschikking E. A. Halewijn.

Schutterij, enz.

BEVORDERD:

Tot officier van gezondheid der eerste klasse bij de Bataviasche schutterij, de officier van gezondheid der tweede klasse dr. C. Swaving.

Bij den Schutterij te Soerabaya.

ONTSLAGEN:

Wegens vertrek, eervol, de tweede luitenant P. Ruijl.

BEVORDERD:

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant D. J. Aspeling.

BENOEMD:

Tot tweede luitenants, de gewezen adelborst der eerste klasse J. H. M. Ohl en de schutter A. H. W. J. Wardenaar.

Bij den Barissan te Sumanap.

ONTSLAGEN:

De tweede luitenant vaandeldrager Kiai Maas Poerba.

BENOEMD:

Tot tweeden luitenant vaandeldrager, de kadet Kiai Maas Reksamana.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, de eerste luitenant der infanterie jonkheer E. L. A. G. van der Smissen

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de tweede teekenaar bij de direktie der genie B. W. A. Dehne.

Wegens vertrek, eervol, als amanuensis bij het fonds der verhoogde pensioenen van de officieren der landmagt, de majoor der infanterie E. Rappard.

BENOEMD:

Tot kapitein bij het 3de bataillon infanterie, de eerste luitenant J. J. Keijzer, van het 12de bataillon, met bepaling dat zijne ancienniteit zal gerekend worden te zijn ingegaan met den 19den Februarij 1856, en dat hij mitsdien rang zal nemen boven den kapitein J. Verschuijl.

Tot amanuensis bij het fonds der verhoogde pensioenen van de officieren der landmagt, de eerste luitenant W. B. Scheij, adjunkt bij het hoofdbureau der artillerie.

OVERGEPLAATST:

Bij het groot militair hospitaal te Willem I, de officier van gezondheid der tweede klasse C. E. Loebell, thans te Palembang.

Bij het garnizoens-hospitaal te Ngawie, de officier van gezondheid der tweede klasse W. J. Schmitt, thans te Samarang.

Bij de geneeskundige dienst ter Sumatra's Westkust, de officier van gezondheid der derde klasse J. A. James, thans te Weltevreden.

GEPLAATST:

Bij het groot militaire hospitaal te Samarang, de officier van gezondheid der derde klasse J. N. Jorritsma, onlangs uit Nederland aangekomen.

BEKENDMAKING.

(*Voor de Policie.*) Naar aanleiding van het gouvernements besluit van 12 April 1837 No. 2, der gemeente bekend gemaakt bij publicatie van den toenmaligen waarnemend Resident van Soerabaija dd. 20 Januarij 1838, heeft de ondergeteekende de eer, de ingezetenen van de stad en voorsteden van Soerabaija te verzoeken, om de hekken, pilaren, muren en paggers hunner erven en bijgebouwen, die langs de wegen geplaatst of van daar zigtbaar zijn, binnen den tijd van dertig dagen van af heden gerekend, behoorlijk te doen witten en herstellen, het schilderen daar en waar het noodig is er onder begrepen en dezelven steeds in eenen netten en zindelijken staat te doen onderhouden; sub poena eener geldboete van *f* 10.— tot *f* 50.— naar gelang der omstandigheden.

Voorts wordt der gemeente indachtig gemaakt aan het bepaalde bij art. 20 van het Politie Reglement (staatsblad 1829 No. 8) luidende: „ Ieder ingezeten is gehouden tweemaal daags den weg „ *voor*, op *zijde* en *achter* zijn huis of erf, voor zoo ver dáár een „ publicken weg langs gaat, te doen begieten, op eene boete, „ voor de eerste maal, van *een gulden* en daarna van *drie gulden*, „ telkens dat zulks verzuimd is; zullende ingeval van volstrekte „ verwaarloozing van deze bepaling het door de policie, op rekening „ van den bewoner, aanbesteed worden.

SOERABAYA, *De Adsistent Resident voor de policie,*
30 *April* 1856. P. SWERVER.

(*Voor het land.*) De ondergeteekende algemeene ontvanger te Soerabaya, als belast met de perceptie der middelen, maakt bij deze bekend, dat de eerste termijn van de belasting der verponding over het loopend jaar, voor ultimo Junij dezes jaars zal moeten zijn aangezuiverd, en dat tot den ontvangst dier belasting, in den loop der maanden Mei en Junij eerstkomende dagelijks van des morgens Acht tot des namiddags Een Ure (zon- en feestdagen uitgezonderd) zal gevaceerd worden ten zijnen kantore, wordende de belasting-schuldigen mitsdien herinnerd om voor ommekomst van dezen termijn de belasting te voldoen, ten einde niet te vervallen, in de bij de wet bepaalde boete.

SOERABAYA, *De Algemeene Ontvanger,*
30 *April* 1856. F. W. SPANGENBERG.

DE JOOD. (*Vervolg.*)

„En derwaarts vertrok Gans al spoedig, evenwel niet voordat bij zich had vergewist, dat er nog immer geene berigten van zijne moeder waren ingekomen, en hij, zoo door nader schrijven, als door lastgeving aan een' koopvaardij-kapitein, nieuwe maatregelen had getroffen, om de arme, zeker bang bekommerde op te sporen. Te naauwernood was het detachement gedebarkeerd, of zij werden bij onderscheidene bataillons en compagnieën ingedeeld, die meerendeels reeds tegen de opstandelingen waren te velde getrokken. Gans mogt zijnen kapitein en ook zijn vriend ontmoeten, en was weldra hun deelgenoot op menigen even gevaarlijken als moeijelijken togt. Hoe wij ook als menschen en christenen mogen denken over europeesche koloniën en onze heerschappij daar, als Nederlanders souden wij ons aan ondank schuldig maken, wanneer men den moed en de volharding wilde miskennen, waarmede leger en vloot bezwaar en gevaren daar schier te allen tijde trotseerden. Noode was er eenig ander tooneel ter wereld aan te wijzen, waar die volharding, waar zelfverloochening en doodsverachting soo luistervol uitkwam als daar. En toch, hoe menig bewijs van echte dapperheid, dat men algemeen luid zou hebben toegejuicht, ware het meer in onze nabijheid voorgevallen, ging op dien afstand voor tijdgenoot en geschiedenis schier verloren, dapperheid die verdiende nevens de meestgevierde te worden geplaatst. Wij hebben met duizenden geweend en gejubeld bij wat eens van Speijk voor Antwerpen bestond; hoe weinigen kennen een majoor Muller en kapitein Osman en meester Cornelis, dat getuige was van hunnen heldenmoed en heldendood! Wij willen niet van vroegere dagen spreken

Hoe kwam het Gans te stade, én dat hij bereids meer geacclimatiseerd was, én dat zijn vroeger leven een zwervend en ledig van gerijfelijkheden was geweest. Toch viel hem togt en marsch door rijstveld en kreupelhout, om den dikwerf niet te vinden vijand te ontnestelen, die hen op andere tijden in gestadige onrust hield, zwaar genoeg. Schier onuitstaanbaar waren de vermoeijenissen, onverdraaglijk dikwerf de ontberingen, waardoor velen bezweken. Eens op patrouille uitgezonden, had hij het geluk eenige vijanden te verrassen, die zich in eene hinderlaag hadden gelegd, bij welke gelegenheid hij werd voorgedragen om tot sergeant te worden bevorderd.

„Ge hadt wel het kruis verdiend, dunkt mij," sprak zijn vriend Caarelsen. „Ge zijt er wel gelukkig door- en afgekomen."

„Dat zei de korporaal Ebing ook; maar die leek wel nijdig op mij, omdat ik een trapje hooger was geklommen. Hij was stekelig, o soo stekelig."

„Dat mag hij noch iemand. Als die kerel, of wie ook, u iets onaangenaams zegt, reken dan op mij."

„En toch, Caarelsen, hoe gaarne gaf ik strepen en al, wanneer ik daarvoor maar tijding van mijne moeder kon koopen! Wie mij die bragt, kon alles van mij present krijgen."

En er kwam in 'sjonkmans oog een traan, welke hij zich voor zijn' vriend niet schaamde.

„Er is vast het een of ander aan de hand, sergeant, naar hetgeen ik heb kunnen bespeuren. Daar ginds waren Javaantjes bezig om bamboesvlotten te maken," sprak een der soldaten, die van eene boodschap aan den kapitein terugkeerde naar het piket waarover Gans het bevel voerde.

„Bamboesvlotten? Dan denken de onsen zeker de Progo over te gaan. Was er ook verder nieuws?"

„Men seide dat de vijanden stouter en stouter werden en dat er berigten waren, dat er weder een paar inlandsche vorsten waren afgevallen. Om die te tuchtigen was er eene expeditie op til, die spoedig zou worden uitgevoerd ook."

Het piket lag op de helling van eenen heuvel, eene kalkrots, waarin onderscheidene holen zich hadden gevormd, met eene zware aardlaag bedekt, waarin klapperboomen wortelden, die hier en daar boschjes vormden. Lager vertoonde zich houtgewas van allerlei soort, terwijl men in de vlakte rijst- en maïsvelden zag, die bewijsen verrieden van vernieling, welke elders, waar men verbrande woningen, neergerukte omheiningen waarnam, sigtbaarder sporen had gedrukt. Een en ander was, toen de heldere maan over het landschap was opgegaan, duidelijk zigtbaar voor Gans, toen hij tegen den avond zich naar een paar wachten had begeven, die op den top der hoogte waren uitgezet. Hij overzag van daar het oord met al het weelderig schoon van het oosten getooid, waardoor de rivier, wier golfjes het maanlicht weerkaatste, zich kronkelde als een uit goud en silver geweven band. Alles spreidde eene kalme pracht ten toon, niet het minste de heldere sterrenhemel die sich daarboven welfde.

„God, hoe schoon!" sprak Gans, „en toch, wie weet wat daar huist onder dat groen en in die rivier! Verscheurend gedierte en nog wreeder menschen." Zijn oog rustte op een der vernielde verblijven, en hij kon de gedachte niet weren, dat God daartoe wel niet zijne aarde den menschenkinderen gaf. De zoon van Israël hoopte duister op betere tijden, die eens, naar de voorspellingen der profeten aan de vaderen gedaan, moesten aanbreken.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING

Op Donderdag den 8sten Mei.

Bij den pachter der pandjeshuizen The Tiansoe, in de Chinesche kamp.

Op Vrijdag den 9den Mei.

Voor de woning van den heer Van der Jagt, te Toendjoengan.

Op Zaturdag den 10den Mei.

Voor de woning van den Griffier bij den Landraad J. Hageman, te Krambangan.

Op Dingsdag den 13den Mei.

Bij den pachter der pandjeshuizen IGioktjoan, te Passar Bezaar.

Op Woensdag den 14den Mei.

Voor de toko van de heeren Karthaus en Melchers, in de stad, en uitbesteding in het Residentie-kantoor alhier.

OPROEPING VAN CREDITEUREN

Van wijlen P. W. Teding van Berkhout, door de weeskamer te Batavia, binnen 3 maanden na 24 April.

Van wijlen J. L. G. A. van der Waal, door deszelfs weduwe te Panaroekan.

JAVA.

BATAVIA. — Op den 11 of 12 Mei zal Z. M. stoomschip *Amsterdam* van hier naar Singapore stevenen, als bestemd om den nieuw benoemden, met de aanstaande mail uit Europa verwacht wordenden, gouverneur generaal, den heer Ch. F. Pahud en gevolg van daar herwaarts over te brengen. Bij een besluit, opgenomen in de *Javasche Courant* van heden, is het Programma voor de plegtige ontvangst van zijne Excellentie vastgesteld.

— Naar wij vernemen zijn de boekhandelaren Lange & Co voornemens, weldra een werk ter perse te leggen, dat voorzeker de meeste aandacht en de ruimste deelneming van het Nederlandsch Indisch publiek verdient. Dit werk, hetwelk voor ieder bezitter van het Indisch Staatsblad als onontbeerlijk mag beschouwd worden, zal ten titel voeren: Repertorium op de Staatsbladen van Nederlandsche Indië van 1816—1855, of het Staatsblad van Nederlandsch Indië, in systematische orde, onder hoofden gebragt en verrijkt met eene uitvoerige en gemakkelijke lijst van de vervallen en gewijzigde Staatsbladen.

Ten einde de waarde van dit werk te verhoogen, zullen daarin ook worden aangehaald die wetten, besluiten en bepalingen, welke slechts in de Bataviasche en Javasche Couranten zijn verschenen, dan wel afzonderlijk het licht hebben gezien of alleen aan de verschillende Departementen tot narigt en opvolging zijn medegedeeld. De bewerking van dit zoo nuttige werk is van de hand des Heeren Mr. L. J. A. Tollens, adviserend advocaat ter dezer stede.

De uitvoerige, weldra algemeen rond te zenden, prospectussen zullen den aard van dit werk volledig doen kennen, weshalve wij ons bij dit korte berigt vermeenen te kunnen bepalen.

— Op den 28 dezer scheidde de Inlander Arja, huisbediende in het Parapattan Weeshuis op Rijswijk, ten gevolge van voortdurende onderlinge onaangenaamheden, die wel een bron kunnen gevonden hebben in jaloezy van zijn kant, van zijne nog jonge vrouw, Ma Siam genaamd. Deze laatste nam voorloopig haar intrek bij den mandoer van dat gesticht op hetzelfde erf. Stilzwijgend en nokkend, stond Arja gisteren morgen vroeg haar aan de brug voor het gesticht, alwaar zij gewoon was des ochtends te baden, af te wachten, doch zij verscheen niet, dewijl zij een andere badplaats, misschien om haar gewezen man te vermijden, gekozen en zich langs het Koningsplein derwaarts begeven had. Arja ging daarop weder naar binnen en dekte de tafel voor het ontbijt der weeskinderen. Na die verrigting, ongeveer ten 8 ure in den morgen, ging hij naar het verblijf van den mandoer, die zich naar de bazaar had begeven en Ma Siam daar vindende, bragt hij haar eensklaps met een badeh twee doodelijke wonden in den bovenbuik toe, waaraan zij eenige uren later is overleden. Dan ook Arja stootte zich, hetzij uit wanhoop dan wel berouw over die gruwelijke daad of over zijne scheiding, onmiddelijk na het plegen van dien moord, dat wapen in den buik, waardoor hij twee doch niet gevaarlijke wonden geeft bekomen. Des nachts had hij om het verblijf rondgeslopen en misschien reeds dat noodlottig voornemen ten uitvoer willen brengen, wanneer zich daartoe eene goede gelegenheid had voorgedaan; doch hij werd daarin verhinderd door de waakzaamheid van den mandoer, die eenig geritsel hoorende, naar buiten kwam en hem, zonder hem te herkennen en meenende dat het een vreemde indringer was, verjoeg.

— Met het stoomschip *Koningin der Nederlanden*, is Vrijdag ll. alhier van Singapore aangekomen de heer Philippe De Barr, professeur de physique amusante, die het voornemen heeft, zoodra hij daartoe eene geschikte zaal zal hebben gevonden, eenige voorstellingen zijner illusions fantastiques et scientifiques ter dezer hoofdplaats te geven. De dagbladen van Bengalen, Mauritius en andere oorden, die wij voor ons hebben, roemen zijne bekwaamheden, handigheid en het vermakelijke zijner kunstverrigtingen ten zeerste en verklaren nimmer iets dergelijks aanschouwd te hebben, hem stellende boven alles, wat door vroeger ter dier plaatsen aanwezige prestidigitateurs van dien aard uitgeoefend is geworden. Wij hopen dat de ondervinding ook ons in staat zal stellen hem denzelfden lof toe te zwaaijen.

— Op gisteren zijn van Havre de voor het Fransche tooneel verwacht wordende Chanteuses Madame Ghijmers en mademoiselle Berger, met het schip *Nicolas César*, alhier aangekomen. (*Java Bode.*)

— Van Toeban wordt ons het ondervolgende berigt: Dingsdag den 22 April 's namiddags ten twee ure, gingen de gebroeders Kaliman en Kalio, woonachtig in de dessa Widang, district Rembes, regentschap Toeban, naar hunne sawahvelden, ten einde dezelven van vuilnis te zuiveren, en daar water aan te brengen. Zij waren hiermede bezig tot 's namiddags ten ½ 5 ure, als wanneer het regende, waardoor zij genoodzaakt waren hunne toevlugt in eene nabij staande goebook, ten noorden van gemelde dessa Widang, te nemen. Zij klommen er in, en naauwelijks waren zij gezeten, of de donder liet zich met geweld hooren, toen zij een oogenblik daarna door den bliksem werden getroffen. Kalieman viel bewusteloos naar beneden; doch kort daarna kwam hij weder bij. Toen hij op de vooruitstekende bamboe van de goebook zijnen broeder Kalio had zien liggen, met hangende voeten en met de beide armen de bamboe omstrengelende, beklom hij wederom de goebook; boven gekomen, vond hij hem reeds zielloos, het ligchaam verzengd en uit den neus bloedende. Hij snelde vervolgens naar huis en gaf zijnen ouders kennis van het voorval. Deze, de Petiengie van de dessa, en de overige familie des gestorvenen kwamen op de plaats des ongeluks en zagen Kalio nog in denzelfden staat, waarin hij door Kalieman verlaten werd, en na het lijk van zijne plaats genomen hebben, bragten zij het naar huis.

BANTAM. Gedurende de eerste helft van de maand April hebben hier langs en nabij de kusten, ten gevolge van hevige weste winden, gepaard met zware regenbuijen, de volgende ongelukken plaats gehad.

Een handelsvaartuig van Bantam, bestemd voor de Lampongs, geladen met aardewerk, visch en ijzerwerk, werd naar het Prinsen eiland gedreven en aldaar op de klippen verbrijzeld. De bemanning had het geluk zich met zwemmen te redden, doch van de lading werden alleen eenig ijzerwerk en eenige wapenen behouden.

Den 11den April verongelukte nabij poeloe Mangier, distrikt Panimbang, een handelsvaartuig van Laboean, geladen met koeliet sogee (verwhout), waarbij twee menschen het leven verloren.

Den 16den April kwam de kruisboot no. 12, djoeragan Leman, die den 4den te voren van Batavia was vertrokken om twee 10 kojangs praauwen naar Tjieringien te begeleiden, met een der praauwen te Laboean aan, terwijl de andere, no. 108, werd vermist. — Den volgenden morgen zond de djoeragan der kruisboot eene sloep, bemand met 5 man, uit om die praauw op te zoeken. Spoedig kwam men haar op het spoor, zijnde zij door wind en stroom naar het eiland Popole afgedreven; de uitgezonden sloep kon de praauw door de hoog staande golven en de sterke branding niet bereiken, maar sloeg eindelijk om. Een matroos, die niet kon zwemmen, verloor het leven, terwijl de vier anderen aan land zwommen.

Volgens nader berigt was de praauw no. 108 behouden te Laboean aangekomen.

BANKA. — Van hier is medegedeeld, dat het onlangs aan de politie te Riouw mogt gelukken zeven zoogenaamden orangseka's in handen te krijgen, die deelgenomen hadden aan de plundering en den moord, in het begin van 1854, op de hoogte van het distrikt Paukal-Pinang nabij Poeloe-Pandjang, op eene wankang gepleegd, waarvan men de daders, veertien in getal, tot nu toe vruchteloos had getracht op te sporen.

Volgens berigten van het eiland Lepar was het rijstgewas, waarvan de oogst gewoonlijk in de maand Maart plaats vindt, geheel mislukt. Het bestuur zou bij gebrek aan dat voedingsmiddel, aan de bevolking op Lepar rijst uit 's lands-pakhuis doen verstrekken.

In de maand Maart was te Muntok eene inlandsche school plegtig geopend, tot welker oprigting in November 1854 door het gouvernement magtiging werd verleend. Een dertigtal leerlingen werden in de school opgenomen.

PALEMBANG. — Den 3den April jl. heeft de beruchte muiteling radja Tiang Alam zich op lijfsgenade aan het bestuur te Tebing Tiengie overgegeven.

Omtrent zijn persoon en levensloop laten wij hier kortelijk deze bijzonderheden volgen:

Radja Tiang Alam of Alibpedien van de soekoe Moeara Pinang, is geboren in de doesson Loboe Pangang, marga Lintang Kirie, divisie Ampat Lawang. Hij stamt af van de Passirahs dier marga, ofschoon het niet blijkt dat zijn vader Pa Leman, dien hij nog jong zijnde verloor, eenige betrekking heeft bekleed.

Listig en stoutmoedig van aard, schijnt hij zich bij zijnen stam al vroeg op den voorgrond geplaatst, en op zijnen neef den pangeran Mangkoe Loerah, passirah van de Lintang Kirie, een grooten invloed uitgeoefend te hebben. Deze passirah kende hem den titel toe van radja Tiang Alam, (vorstelijke wereldpilaar), onder welke hij sedert zoo berucht is geworden. Later gaf hij zich zelfs den niet minder weidschen titel van radhen Mas Pandji Linganij Alam, zonder daarmede evenwel veel opgang gemaakt te hebben.

Eerst in 1851 bleek het welk een geduchten aanhang hij had verworven.

De kolonel, wd. resident C. A. de Brauw, die zich ter regeling van bestuurzaken met eenige inlandsche hoofden, onder bedekking van 150 militairen naar Goudeng Meraksa (Ampat Lawang) had begeven, werd daar den 29sten Junij 1851 verradelijk door radja Tiang Alam en zijnen neef den passirah van Lintang Kirie aan het hoofd van 800 gewapende inlanders aangevallen, hetgeen, zonder den uitstekenden moed en het beleid van den kolonel de Brauw, de noodlottigste gevolgen zou gehad hebben.

De muitelingen waren echter door de hen toegebragte nederlaag niet afgeschrikt. Integendeel, de opstand bereikte, inzonderheid door de rustelooze volharding van radja Tiang Alam, eene beduidende hoogte.

Ofschoon hij overal, waar hij met onze militaire magt in aanraking kwam, werd verslagen en verjaagd, wist hij echter telkens de uiteengedreven bevolking te herzamelen, nieuwe versterkingen op te rigten en onze doessons te plunderen. In het laatst van 1851 ondernam hij zelfs strooptogten tot in de Palembangsche benedenlanden.

De trouwste aanhangers van radja Tiang Alam waren meestal Lintangers, doch zijn invloed strekte zich uit over de geheele Ampat Lawang en gedeeltelijk ook in de Passumah Redjang en aangrenzende streken.

Eerst in Mei 1852, na eene aanzienlijke magt ontwikkeld en menig scherp gevecht geleverd te hebben, mogt het ons gelukken de stoutheid der oproerlingen te bedwingen, en hunne rooftogten binnen ons middelijk gebied te keeren. Bij een dier gevechten ontving radja Tiang Alam eene kogelwonde in den regterschouder.

In 1853 werd hem en zijne partij een zware slag toegebragt, door dien zijn neef de passirah van de Lintang Kirie ernstig verwond in onze handen viel.

Door dit alles was de invloed van den muiteling wel gefnuikt, maar niet vernietigd, terwijl hij dien door allerlei kunstgrepen wist te verlevendigen, waarbij hem de onrustige gezindheid en de ligtgeloovige aard der bevolking zeer te stade kwamen.

Aanvankelijk had hij zich uitgegeven voor doekoen en poeijang, (geneeskundige en profeet) en, toen dit middel zijne kracht begon te verliezen, wist hij zich zoogenaamde heilige wapens te verschaffen, waarna hij eenige zijner vertrouwden als poeijangs deed optreden, die het volk tot oproer aanspoorden.

In het begin van 1854 werd hij door een der zijnen (zekeren Samoedien) gevaarlijk in den buik gewond, waarvan hij echter spoedig herstelde.

Hij daalde weder af naar het troepjo. Hij had reeds bevel gegeven om de wachten te verwisselen, toen een inlandsch soldaat hem den last kwam brengen om de wachten in te trekken en op de compagnie te replieëren. Aan dat bevel werd voldaan.

„Ha, sergeant," ontving hem zijn kapitein. „Was alles in orde?"

Ofschoon die vraag in geenen deele onvriendelijk werd gedaan, meende Gans toch te bespeuren, dat zijn kommandant niet in de gewone stemming was.

„Er is bij ons niets voorgevallen, kapitein. Alles was stil, alsof het piket alleen in Gods wijde wereld was."

„Het is alsof die bruine beesten in den grond kruipen, als zij er zijn. 't Is gruwelijk. Een mensch moet daarbij wel duivel worden."

Gans staarde den kapitein vragend in het gelaat. Na eenige oogenblikken zwijgens ging deze voort. „'t Is ontzettend!" En een gloed van toorn verspreidde zich over de door den invloed eener oostersche zon verbruinde trekken. „Zij moeten eenig volk van de onzen in eene hinderlaag gelokt, sommigen gedood en hunne koppen gesneld hebben; doch een kapitein hebben zij naakt tusschen twee boomen gebonden en met melassie besmeerd. *Zoo* hebben zij hem door mieren en andere insecten laten opvreten. De onzen hebben het lijk schier afgeknaagd zoo gevonden."

De huivering voer Gans door het gebeente, verontwaardiging en beweging van wraakzucht door zijne ziel.

„Wie was het, kapitein, als ik mag vragen?"

„Naam werd mij niet genoemd. Ik moet tusschen twee of drie gissen. Hadden ze er honderd doodgeslagen op eerlijke krijgsmanswijs.... doch zóó! Dat schreit. Maar er is kans om 't hun betaald te zetten. Er zijn bamboesvlotten gereed," ging hij nu meer op bevelenden toon voort. „Uwe escouade gaat met eene andere onder den luitenant Peters hooger op de rivier over, wij aan gindsche kreek. De twee veldstukjes blijven bij ons voor den hoofdaanval. Laat het volk zich gereed maken en zie de wapens na. Zorg vooral dat geen van de koelies wegloopt. De luitenant heeft mijne orders reeds, ik wacht hem hier. Gij voert onder, ik hoop niet ná hem, het kommando."

Gans verrigtte wat hem was aanbevolen. In der ijl werden de laatste toebereidselen tot den togt getroffen, die na een paar uren rust, te drie uren in den morgen werd aangevangen. Stil en zwijgend trokken de krijgers voort, hoewel zij toch menig vogel en aap opschrikten, wier geschreeuw hunne makkers deed ontwaken. Nu en dan verried gedruisch en gekraak van takken, dat men eenig landdier opjoeg; van menschen vernam men geen spoor. Tegen den morgen stak men de rivier over, waar eenige manschappen op verkenning werden uitgezonden. Dezen keerden terug met berigt, dat de vijanden op niet verren afstand een benting bezet hielden.

„Half zes," sprak de luitenant. „Sergeant, dan wordt het tijd. Leidden er meerdere wegen heen?" vroeg hij aan de veldontdekkers

„Een pad op een kwartier afstands, dat ik insloeg, voerde iets nader tot de benting. 't Was smal; maar scheen nog al begaan. 't Werd spoedig wat breeder," sprak er een.

„Zoudt gij ook goed vinden, luitenant, om dat pad te houden?" vroeg Gans.

Hij kreeg geen antwoord.

„Voorwaarts!" klonk het. „Sergeant Gans, een korporaal met eenige manschappen achter de koelies ter bedekking!"

„En om op hen te passen," dacht de sergeant daarbij teregt.

„Het gelid bewaard opgesloten en stil! klonk des bevelenden stem nog eens zwaar maar gedempt. „Veldontdekkers vóór!"

De daarvoor aangewezenen verspreidden zich aan de zijden van den weg, zorgende, dat zij de kleine kolonne een eind weegs vooruitbleven. Nu vooruitspiedend, dan een blik rugwaarts wendend op zijne manschappen, die aan het nader toezigt van de twee sergeanten en de korporaals waren toevertrouwd, ging de officier voort.

Er viel een geweerschot. Het was van een der veldontdekkers, die een vijand had gezien, die zich haastig wegspoeden wilde, doch door het schot getroffen, viel.

„Sein om te verzamelen!" klonk nu het bevel. „Zij weten thans toch, dat wij er zijn."

En inderdaad vertoonde zich, toen men eene kleine kromming van den weg was ingeslagen, een hoop vijanden, meerendeels met sprieten of blaasroeren voor vergiftigde pijlen, met assegaaijen en krissen, maar gedeeltelijk ook met geweren gewapend, op eenigen afstand door een voordanser voorgegaan, die een grooten klewang zwaaide en vervaarlijke kreten liet hooren, woeste uitingen van zijne dweepzieke opwinding.

„Zoudt ge toch dat pad niet kiezen, luitenant?" vroeg Gans met eene vrijmoedigheid, welke de dienst ligt niet veroorloofde, doch die hem door een onverklaarbaar gevoel werd ingegeven.

„Ze kunnen een bijpad hebben, en tegen dat wij aan de benting zijn hebben zij ons dan tusschen twee vuren. Men moet met die bruine honden juist doen, wat men tegen een ander vijand niet doen zou. Zij hebben meer orde dan ik verwachtte," was des luitenants antwoord.

(*Wordt vervolgd.*)

In Mei van dat jaar moest hij voor zijne vervolgers de Lintang ontruimen en vlugtte naar Passumah. Daar verzamelde hij weder eene bende van 300 man, die echter door onze militaire magt werd uiteen gedreven.

In het begin van 1855 naar de Lintang teruggekeerd, herzamelde hij zijnen aanhang en beraamde nieuwen tegenstand, die echter in twee expeditiën, en de laatste in April 1855, volkomen werd verijdeld. Daarna deed radja Tiang Alam eenen togt naar de Redjang zonder evenwel tot openlijk verzet te komen.

Sedert dien tijd heeft hij zich meestal te Lobo Ramboetan, in de Lintang Kirie opgehouden, alwaar hij door de gehechtheid der bevolking veilig was.

Later heeft men wel bij verscheidene gepleegde strooptogten zijnen naam genoemd; doch zijne medepligtigheid daaraan is niet duidelijk bewezen.

Aan den ijver en het overleg van den assistent-resident te Tebing Tingie, J. Walland, en de trouwe bemiddeling van den ratoe van Tandjong Agong, is het hoofdzakelijk te danken, dat de muiteling zich eindelijk heeft overgegeven. Bij die overgave was hij slechts vergezeld van eene zijner vrouwen en twee volgelingen. Onverwijld werd hij naar Palembang gebragt, alwaar hij den 6den dezer aankwam, om per eerste scheepsgelegenheid naar Batavia te worden overgevoerd. (*Javasche Courant.*)

HET VREDES CONGRES.

Den 25sten Februarij zijn werkelijk te Parijs de conferentien geopend, die, zoo men hoopt, den vrede aan Europa zullen hergeven, en den 6den Maart hebben de gevolmagtigden hunne vierde zitting gehouden. Diegenen onzer lezers echter, welke meenen iets van den loop der onderhandelingen te vernemen, zullen zich teleurgesteld vinden; want de gevolmagtigden hebben zich onder elkander verbonden nopens het verhandelde in de vergadering het strikst stilzwijgen te bewaren. En de Fransche regering heeft de meest mogelijke voorzorgen genomen, opdat niets van de beraadslagingen uitlekke. Aan de Parijsche dagbladen is een volstrekt stilzwijgen met opzigt tot deze vergadering opgelegd. De zaal, waarin de beraadslagingen gehouden worden, bevindt zich in een afzonderlijk gedeelte van het hôtel van buitenlandsche zaken en men heeft aan de ambtenaren, die met de bijzondere dienst van het congres belast zijn, streng verboden met hunne collegas in aanraking te komen. Wat dus door verschillende dagbladen en correspondenten verhaald wordt, mist allen soliden grond, berust alleen op gevolgtrekkingen of is de vrucht van de verbeeldingskracht der journalisten, die à tout prix aan de geprikkelde nieuwsgierigheid eenig voedsel moeten verschaffen. Van het hôtel van buitenlandsche zaken loopt onder den grond door een telegrafische draad tot in het kabinet des keizers, die dus elk oogenblik van den gang der onderhandelingen onderrigt kan worden.

Het eenige wat met zekerheid gemeld kan worden, bepaalt zich tot het volgende: de zittingen hebben niet op vastgestelde dagen plaats, maar de tijd der vergadering hangt af, eensdeels van den tijd, welke gevorderd zal worden voor het opstellen der protocollen, anderdeels van de onderwerpen zelve, welke ter behandeling zullen voor komen. Er is een wapenstilstand tot stand gekomen, die echter slechts van kracht is tot ultimo dezer, met de bijvoeging, dat deze overeenkomst zonder invloed zal blijven op de bestaande of nog daar te stellen blokkade ter zee. Eindelijk — en dit is nog niet eens officieel, — is het in de voorlaatste vergadering tot de definitive onderteekening der Oostenrijksche voorstellen gekomen, welke te Weenen slechts voorloopig aangenomen waren en nu van de onderteekening van al de gevolmagtigden voorzien zijn. Lord Palmerston verklaarde ll. Maandag ten opzigte van deze onderteekening, in het Lagerhuis, dat die aldus onderteekende voorstellen het karakter van vredespreliminairen hadden.

Onder de vele geruchten, die betreffende den loop der onderhandelingen in omloop zijn, zullen wij er slechts een vermelden. De ministerieele Londensche *Globe* namelijk, de onderhandelingen besprekende, zegt, dat wijselijk het vijfde punt voorop is gesteld, omdat daarbij zal kunnen blijken in hoeverre het Rusland met den vrede ernst is. Na voorts gesproken te hebben, over hetgeen bij dat vijfde punt te behandelen is, te weten: afstand van een gedeelte van Bessarabië, met inbegrip der vesting Ismaël, het slopen van Nicolaïef, als oorlogshaven en arsenaal van de Zwarte Zee, het toelaten van consuls in de Russische havens van de Zwarte Zee, het opbouwen van Bomarsund of het daarstellen van eene dergelijke sterkte op de Aland eilanden, het vaststellen der Russische grenzen in Armenie en bepalingen omtrent de forten op de Oostkust van de Zwarte *Zee* — verklaart het ministerieele dagblad, dat Engeland, Frankrijk en Sardinie op elken uitslag der onderhandelingen voorbereid zijn en dat men of een zekeren en eervollen vrede of een geduchten en roemvollen oorlog zal hebben.

Met deze verklaring van het Engelsche dagblad komt overeen al wat men nopens de krijgstoerustingen hoort. Reeds is de voorhoede van de Engelsche vloot in de haven van Kiel binnengeloopen; te Marseille worden toebereidselen gemaakt om weder 20,000 man naar het Oosten te zenden en al wat men uit Rusland hoort, bevestigt, dat men ook daar de geduchtste toebereidselen maakt. De Russische vloot zal in de aanstaande lente moeten bestaan uit 18 linieschepen en fregatten, 14 korvetten en 70 kanonneerbooten. Aan het maken van nieuwe fortificatiën, waarvoor de plannen door den generaal Schanz ontworpen zijn, arbeiden 30,000 man. Deze werken bestaan in drie rijen palen, dwars door de golf van Finland, omstreeks zes mijlen van Kroonstad, en die, indien het ijs lang in het water blijft, in het voorjaar gereed kunnen zijn. In dit bolwerk, dat eene lengte van 12 mijl heeft, zullen slechts weinige openingen zijn, welke des gevorderd gesloten en goed verdedigd kunnen worden. — Op de Zweedsche landswerven worden de werkzaamheden aan de oorlogsvaartuigen met onverminderden ijver voortgezet.

Kortom de maatregelen door de oorlogvoerende partijen genomen, zijn van dien aard dat men, daar alleen op afgaande, eer de voorzetting des oorlogs dan den vrede zou voorspellen.

En toch is de algemeene opinie, dat de conferentien te Parijs tot den vrede zullen leiden. Keizer Alexander schijnt opregtelijk den vrede te willen en wat meer dan iets anders beteekent, ook keizer Napoleon. Over de hoofdpunten, is men het reeds eens en het is niet wel aan te nemen dat de regeling der bijzonderheden een onoverkomelijk struikelblok in den weg zou leggen. Bovendien heeft keizer Napoleon bij de opening der wetgevende vergadering op 3 dezer, in zijn troonrede, te kennen gegeven, dat de geest van regtvaardigheid en bezadigdheid, die alle gevolmagtigden bezielt, hoop moet geven op een gunstigen uitslag der onderhandelingen.

Overigens worden de gevolmagtigden te Parijs met de meeste voorkomenheid behandeld; vooral graaf Orloff, een rustig grijsaard, is het voorwerp van de algemeene opmerkzaamheid. Diners, soupers, concerten en bals, zoo in het paleis der Tuillerien als bij ministers en andere aanzienlijken, zijn aan de orde van den dag. Dat het in de verschillende salons, aan de bij zulke gelegenheden gewone intrigues niet ontbreekt, is te begrijpen. Vooral de salons van de prinses Lieven en van andere Russische of Russisch gezinde dames, zijn de brandpunten van zulke operatien.

Of Pruissen later op de conferentien zal worden toegelaten, blijft onzeker. Welligt zal dit het geval worden, als na de vredesconferentien een congres van gekroonde hoofden gehouden wordt, hetgeen volgens sommigen in het geheel niet onwaarschijnlijk is.

ADVERTENTIEN.

VENDUTIE

Op Donderdag den achtsten Mei 1800 *zes en vijftig*, zal door mij Deurwaarder bij den landraad te *Kedirie*, door tusschenkomst van het vendu-departement en ten verzoeke van den kapt. der chineesche natie te *Kedirie*, worden verkocht: Een ERF met het daarop staande STEENEN WOONHUIS en bijgebouwen, allen met PANNEN GEDEKT, gelegen in de chineesche kamp te *Kedirie*, bij de verponding geregistreerd onder No. 16, aangeslagen voor *f* 5000 toebehoorende aan den chinees SONG TIANKONG, zijnde, hetzelve bezwaard met hypotheek voor eene som van *f* 3000, ten behoeve van de boedelkamer te *Soerabaya*.

De Deurwaarder voornoemd,
(197) J. RUDOLPH.

Op de Vendutie van den 10den Mei zullen ten huize van den griffier van de Landraad, alsnog verkocht worden:

Eenige Houtwerken, afkomstig van de oude Cantine. (203)

VENDUTIE

Op Vrijdag den 16den Mei voor de toko van MARTENS & CO.

Meerendeels zonder reserve.

Van puike Pauillac Medoc op fust, puike hier afgetapte Roode Wijn, Fransche Wijn, Eetserviezen, Ontbijtserviezen, Theeserviezen, Waschstellen, Koppen en Schotels, Mousseline Kleeden, Zijden Mantilles, Sokken, Kousen, Hemden, Handschoenen, Papier, Bloemen, Loodwit, Cognac en hetgeen verder zal worden te voorschijn gebragt.

(200) **MARTENS & CO.**

Nog zal op Vendutie dd. 16 dezer bij MARTENS & Co, zonder reserve worden verkocht circa 50 kistjes GOEDE MACARONI en VERMISELLI.

(201) **MARTENS & CO.**

EXECUTORIALE VEKOOPING.

De ondergeteekende JOSEP FRUNEAUX, Griffier bij den Landraad en Eerste buitengewone Deurwaarder te *Pasoeroean*, maakt bij deze bekend, dat op Woensdag den 4den Junij aanstaande, des voormiddags ten 9 ure, door den Vendumeester, te *Gempol*, Regentschap *Bangil*, Residentie *Pasoeroean*, eene verkooping, op regterlijk gezag, zal gehouden worden van EEN STEENEN HUIS en BIJGEBOUWEN allen met PANNEN GEDEKT, staande en gelegen op het Gouvernements Erf in de kampoong *Gempol* voornoemd, geregistreerd bij het Register der Grondhuur onder, N°. 629, toebehoorende aan den Chinees ONG HONG TJING, zoomede deszelfs inboedel, bestaande uit AMEUBLEMENT, enz. Geschiedende deze verkooping uit kracht eener in executorialen vorm uitgegevene Notariele Obligatie dd. 5 April 1855 N°. 19, aan het hoofd voerende: „In Naam des Konings," en ten verzoeke van HAN SKOKIE, Suiker-Fabriekant, te *Pasoeroean* woonachtig.

PASOEROEAN, *De Griffier voornoemd als belast*
1 *Mei* 1856. *met de voorschrevene executie*,
(206) FRUNEAX.

De ondergeteekende verklaart dat bij de partij BOTER die van hem in Indië zullen worden aangevoerd, voortaan eene door hem ondergeteekende verklaring zal worden gevoegd, waaruit zal blijken dat die van hem onder het merk:

A. v. D. LEEUW,

afkomstig zijn.

DELFT, 6 *Maart* 1856.
(204) A. VAN DER LEEUW.

Verkrijgbaar bij E. FUHRI:

E. FRANCIS. Herinneringen uit den levensloop van een' Indisch ambtenaar van 1815 tot 1851, in brieven medegedeeld. Deel I. . . . *f* 5.— (199)

Geen Crediet te geven aan mijne Pupillen F. W. en J. P. WOLFF.

(202) C. LUFTING.

LEES HIER.

De ondergeteekende verzoekt zijne geëerde kalanten, aan niemand anders rekeningen te betalen dan aan zijne mandoors, die, ter legitimatie eene kaart bij zich hebben, voorzien van zijne handteekening.

SOERABAYA, (196)
29 *April* 1856. **G. BEHREND.**

Al degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan wijlen den heer J. F. RUST, gelieven zich met hunne schriftelijke opgave te wenden vóór den 15den Mei aanstaande aan

DI NOIJO, E. RUST,
30 *April* 1856. (198) *geb.* SPRINGER.

Bij E. FUHRI verkrijgbaar:

Vier Fraai gekleurde platen over den oorlog in Europa, voorstellende:

Panorama van Sebastopol, tijdens den aanval der geallieerden. Noordelijk en Zuidelijk gedeelte der vesting.

Panorama van Kroonstad met deszelfs forten, St. Petersburg en de golf van Finland.

Panorama der vallei van de rivier de Tschernaija en het omliggende land van Balaklava tot Bockchiserai.

Panorama van het tooneel des oorlogs in het oosten van Europa.

VOORTS:

Reglement op het beleid der regering van Neerl. Indie. In de Maleische taal met Arabische karakters.

G. J. FILET. De planten en de Botanische tuin van het Hospitaal te Weltevreden.

De eerlijkheid en de duitenplaatjes. Een drama.

(205)

129ste Frankforter
STAATS-LOTERIJ

gewaarborgd en geautoriseerd door het Gouvernement der Vrije Stad Frankfort aan den Main.

KAPITAAL: EEN MILLIOEN 826,450 GULD.

bestaande uit

26,000 Loten met 13,600 Prijzen en 11 Premiën

De hoogste kansen zijn: *f* 200,000, *f* 150,000, *f* 120,000, *f* 115,000, *f* 112,000, *f* 110,000, *f* 105,000, *f* 104,000, *f* 100,000, *f* 50,000, *f* 20,000, *f* 15,000, *f* 12,000, *f* 10,000, *f* 6000, *f* 5000, *f* 4000, enz. enz.

Plannen en Loten voor deze welbekende en voordeelige Loterij, zijn van heden af te bekomen door tusschenkomst van den heer **H. M. van Dorp**, te Batavia, en bij **E. Fuhri** te Soerabaya.

Men wordt verzocht vroegtijdig genoeg zijne bestellingen te doen toekomen, ten einde spoedig in het bezit der Loten te geraken. De Lijsten van elke trekking worden terstond per Mail afgezonden, terwijl tevens geremitteerd wordt voor de eventueel gewonnen prijzen.

SCHWARZSCHILD-SONS,
Bankiers en aangestelde Gouvernements Collecteurs, Frankfort a/M.

PRIJS DER LOTEN:

Een geheel Lot *f* 120. Een half Lot *f* 60.
Een kwart Lot *f* 30.

Voordeelen worden genoten bij het nemen van meerdere Loten:

4 geheele of 8 halve of 16 kwart Loten kosten slechts *f* 450.

10 geheele of 20 halve of 40 kwart Loten kosten slechts *f* 1100. (546)

PASSAGE NAAR NEDERLAND

Wordt aangeboden met het nieuw gebouwd extra snelzeilend Nederlandsch Campagne Fregatschip *ANNA DIGNA*, kapitein C. OUMAN. Deze bodem groot *Duizend* ton, die in *Tachtig* dagen reeds in het gezigt der Java kust was, onderscheidt zich door zijne ruime en luchtige inrigting en keurige uitrusting, is voorzien van *Badkamer*, *Haard* en andere gemakken ter veraangenaming der overtogt van familiën en enkele personen. Het voert een geëxamineerden dokter en zal tegen ultimo Mei van de Oostkust vertrekken.

Het plan der inrigting van dezen schoonen bodem ligt ter bezigtiging ten kantore van

(183) . . . *De Agenten*,

SCHIMMELPENNINCK & CO.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

Mevrouw Storm van 's Gravesande, Z., Palembang 20 April. — J. H. C. A. van Nispen, van Lawick van Pabst, D., Poerwodadie (Madioen) 21 April. — S. M. Mess, van Motman, Z., Batavia 25 April. — M. van Delden, Doornik, Z., Batavia 27 April. — L. Dorrepaal, Manuel, D., Samarang 13 April. — J. H. Stein, van Emmeloort, Z., Palembang 2 April. — S. M. van der Ven, Rouffaer, D., Palembang 13 April. — C. M. H. A. Meertens, Hogeveen, D., Soerabaya 26 April. — P. E. van Welij, Wenzel, D., Meester-Cornelis 17 April.

Getrouwd:

J. Döhne met A. Sterk, 25jarig huwelijk, Batavia 29 Maart. — M. G. F. C. Bausch met L. F. Döhne, Batavia 29 Maart. — G. A. van Delden met H. O. L. Haak Bastiaanse, Tjonjoer 22 Maart. — A. E. V. de Fiquelmont met S. C. Offerman, Salatiga 16 April. — E. K. van der Ven met J. F. Neijs, Samarang 30 April.

Overleden:

W. Ihne, Rонsal 4 Febr.

VREEMDEN-LIJST.

AANGEKOMEN.

30 April H. Cornelis, van Ternate; H. H. Landtrecht, van Grissee. — 2 Mei A. Ledeboer, van Pasoeroean, T. W. J. Stuwe, M. Bonhote, en W. Th. Marten, van Batavia, J. Even, van Kedirie; A. C. van den Berg, van Pasoeroean; S. Lavalette, van Batavia. — 3 Mei F. G. F. Versteegh, van Pasoeroean; H. S. Schmit, van Sumanap; J. G. A. Pabst, van Modjokerto; N. Guillaume, van Pasoeroean; P. Broekman, van Samarang. — 5 Mei J. A. F. Friedlander, van Probolingo. — 6 Mei R. Goedhart, van Pasoeroean; A. F. A. Loth, M. Krancher en H. van Kricken, van Probolingo; W. Mathieu, van Batavia.

MARINE HOTEL.

29 April. Ochman, van Batavia. — 30 April. van der Sloot, uit het hospitaal. — 1 Mei. Storm van Gravesande en Mentheim, van Batavia; Kern, van Fort Erfprins. — 2 Mei. Motta en Mooi, van Samarang. — 3 Mei. de Meij, van Rheede van Oudshoorn, Schekker, Veldman, Vrucht, Varkevisser en Fuhri, van de reede. — 4 Mei. Muller, van de reede; de Kook van Leeuwen, H. van Kricken en Kranicher, van Pasoeroean; van Leschen, van de reede. — 5 Mei. Pangerang Adie Negoro, van Madura.

VERTREKKENDE PERSONEN.

J. W. König. — J. Knagge.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerder*	*Van*
April	28	Engelsche	Sidney.	J. Meritt.	Singapoer.
„	29	Nederl. Ind.	Mastora.	Mohamat Amin.	Banjermassing.
„	—	Nederlandsche	de Stad Zierikzee.	D. Ochtman.	Batavia.
„	—	Nederl. Ind.	Maas Dennok.	Hadjie Achmat.	„
Mei	1	„ „	Stoomschip Banda.	C. C. L. Neijts.	
„	—	„ „	„ Koningin der Nederlanden.	J. Prins.	
„	—	„ „	Atiat Toolbarie.	Sech Oembarak bin Achmat Dagema.	Tagal.
„	—	„ „	Adrakool Haer.	Sech Achmat.	Samarang.
„	—	Nederlandsche	Welvaart.	J. N. Mooi.	„
„	2	Nederl. Ind.	Fatahool Moebarak.	Hadjie Moeda.	„
„	4	„ „	Columbus Almansoor.	Sech Oemar bin Abdul Baoezir.	Grissee.
„	5	Z. M.	Stoomschip Ontrust.	Luit.-ter-zee 2e kl. A. J. van Mansvelt.	Pontianak.
„	—	Nederl. Ind.	Kiem Ingsoen.	Ho Kongpoei.	Balie Badong.
„	6	„ „	Al Oosmanie.	Said Achmat bin Aloewie Asegaf.	Batavia.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerder*	*Naar*
April	30	Nederl. Ind.	Arief Banjermaas.	Addul Manap.	Koetee.
Mei	1	Nederlandsche	Ternate.	J. van der Pol.	Makasser.
„	—	„	Hector.	J. M. Schoon.	Tjilatjap via Sumanap.
„	—	„	Carolina.	Pa Jattie.	Probolingo.
„	—	Engelsche	Antoinette.	A. E. Northover.	Singapoer.
„	3	Nederl. Ind.	Krabbe.	Mardam.	Probolingo.
„	—	„ „	Stoomschip Koningin der Nederlanden.	J. Prins.	Singap. via Samar. en Batavia.
„	4	„ „	„ Banda.	C. C. L. Neijts.	Batavia via Samarang.
„	—	„ „	„ Ambon.	F. A. B. Hugenholts.	de Molukkos via Makasser.
„	—	„ „	Atiat Toolbarie.	P. C. Bosch.	Sumanap.
„	—	Nederlandsche	Admiraal Tromp.	J. van Tubergen.	Amsterdam.
„	5	„	Rijswijk.	J. R. N. J. Bijl.	Nederland via Batavia.
„	—	Nederl. Ind.	Little Tot.	Katjoong.	Pasoeroean.
„	—	Z. M.	Stoomschip Suriname.	Luit.-ter-zee 2e kl. W. F. L. de Vriese.	Makasser.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerder*	*Bestemming*	*Agenten*
Nederl. Ind.	Aladanié.	Hadjie Hassan.	Banjermassing.	Gezagvoerder.
„ „	Kiem Tjiang Thaij.	Tio Tjiang Soen.	Singapoer.	„

Aangekomen Passagiers.

Met de Engelsch schoener *Sidney*, 12 Arabieren. — Met de Ned. Ind. schoener *Mastora*, Z. M. troepen en 11 ontsl. matrozen van de Ned. Ind. bark *Aderaak*. — Met de stoomboot *Banda*, de heeren Bohl, Beets, Klaassen, Prins, Storm van 's Gravensande, Swaving, Heijligers, Mejufvr. Colet, Z. M. troepen en bannelingen. — Met de stoomboot *Koningin der Nederlanden*, de heeren Broekman en fam., Bonhote, Marten, Matticu, 2 Chinezen, Z. M. troepen en 1 staatsgevangen. — Met Z. M. stoomboot *Onrust*, luit.-ter-zee 1e kl. F. J. Abresch.

Vertrokken Passagiers.

Met de stoomboot *Koningin der Nederlanden*, de heeren C. Castens, F. G. F. Versteegh, J. G. A. Pabst, H. L. Schmidt, E. H. Chopman, K. Newbolt, A. J. Smitt, B. J. van Eck, H. Zollinger en Mevr. C. Behrend. — Met de stoomboot *Banda*, de heeren D. A. Pereira en G. F. K. Portier, Z. M. troepen en bannelingen. — Met de stoomboot *Ambon*, de heeren J. A. van Duivenboden, N. Manuhutu en F. J. W. Stuve, Z. M. troepen en bannelingen. — Met het Ned. schip *Admiraal Tromp*, 2 ontslagen gecondemneerden.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia, korvet Nehalenia, de stoomschepen Etna en Onrust; de brik de Haai en de schoenerbrik de Lansier; het transportschip Prins Willem Frederik Hendrik; de schepen Anna Digna en Fatahool Moebarak; het stoomschip Java; de barken Fatal Maän, Pilades, Ellen, Al Adenie, Philomela, Fatahool Rachman, Barie Elmashoor, de Stad Zierikzee, Maas Dennok, Adrakool Haer, Welvaart, Columbus Almansoor; de brikken Cesar, Harriet ths. hernd. Salim; de schoeners Isabel, Bella, Tio Kiem Tiang Thaij, Schandar Salim, Hiatlie, Kim Tjithaij, Sidney, Mastora, Kiem Ingsoen en de kotter Tedok.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

26 April de Ned. Ind. kotter *Paulina*, gez. Saijman, van Bezoekie, de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gez. Katjoong, van Bezoekie; de Ned. Ind. schoener *Katjong*, gez. Saka, van Bezoekie; de Ned. Ind. bark *Digna*, gez. Pa Ardie, van Soerabaya.

28 April de Ned. Ind. bark *Mansoer*, gez. Sagiet, van Bezoekie.

VERTROKKEN.

26 April de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gez. Katjoong, naar Soerabaya; de Ned. Ind. schoener *Katjong*, gez. Saka, naar Soerabaya.

28 April de Ned. Ind. kotter *Paulina*, gez. Saijman, naar Japara; de Ned. Ind. schoener *Digna*, gez. Pa Ardie, naar Banjoewangie via Probolingo; de Ned. Ind. bark *Fathoor Rachman*, gez. Said Alie bin Achmad Alhadie, naar Sumbawa.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

2 Mei de Ned. Ind. bark *Fulkus Nassar*, gezagv. Sech Alie bin Hassan bin Smeer, van Soerabaya.

3 Mei de Ned. Ind. bark *Tian Tay*, gezagv. Lim Tikhie, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

29 April de Ned. Ind. bark *Maijmoon*, gezagv. Said Abdul Rachman bin Kassim, naar Tagal en Batavia.

2 Mei de Ned. Ind. schoener *Sophia*, gezagv. Siendoe Jaija, naar Soerabaya.

3 Mei de Ned. Ind. schoener *Indram Eljoesoor*, gezagv. Hadjie Magmoot, naar Balie over Banjoewangie.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De schoeners Mifrejool Moelook, Maria, de barken Nassar, Tian Tay en de brik Sie Kanoegrahan.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van den 30sten April tot en met den 5den Mei 1856.

AANVOER.

Van Singapoer per het Eng. schip *Sydney*, gezagv. J. Mernett, agent A. Thomas.

1905 bundels en 9 krandjangs aardewerk, L. Johan; 11 kisten koopmanschappen, 1 pak monster, Adam & Co; 197 picols kaijer touw, 2800 stuks planken, Thomas; 1 kistje juwelen, 6 krandjangs was, 1150 bundels borden, 65 bundels zakken, 7 pikols zout, 48 bundels chin. goenie zakken, 1 kist opium, 64 kisten en kistjes paijoongs, 5000 ps. koopmanschappen en lijnwaden, 1 pak monster, Order.

Van Samarang per het Ned. schip *Stad Zierikzee*, gezagv. D. Ochman, agent W. Cores de Vries.

180 kisten bier, Cores de Vries; 70 manden bier, Van Eck & Co; 2 kisten rijtuigen, Wanders, 9 kisten en 2 vaten diversen, van Delden; 9 kisten manufacturen, 1 kistje monster, Adam & Co; 10 vaatjes spijkers, 5 kisten manufacturen, 3 kisten meubels, 10 kisten wijn, 30 vaatjes meel, Ruijl Cramer & Co; 12 kisten koopmanschappen, Van Driessche; 1 kist manufacturen, Van Oven; 1 kist zilverwerk, 1 kist boeken, Major Matsen & Co; 1 kist leidsels, van Leeuwen & Co; 1 kist piano, van Eck & Co; 1 kist regaal, Fraser Eaton & Co.

Van Batavia en Samarang per het Ned. Ind. stoomschip *Koningin der Nederlanden*, gezagv. J. Prins, agenten Fraser Eaton & Co.

30 collies manufacturen, Adam & Co; 14 collies manufacturen, 12 kisten binares opium, McMillan Marten & Co; 4 kisten manufacturen, 12 kisten binares opium, Fraser Eaton & Co; 187 collies diverse koopmanschappen, lijnwaden provisiën en dranken, 8000 gld. zilveren specie, 2000 zilveren sp. matten, 1 kist gewigten, 3 trommels, 1 trommel klok, 1 pak diverse en eenige diverse kleinigheden, Order.

Van Samarang per het Ned. schip *Welvaart*, gezagv. J. N. Mooij, agenten Adam & Co.

32 pakken katoenen dekens, 28 kisten manufacturen, Ruijl Cramer & Co; 5 kisten koperen spijkers, 200 Ned. pond. staaflood, 6 kisten vijlen, 6 rollen lood, 339 kisten manufacturen, 1 pak boeken, de Mol van Otterloo, 1 kistje, g. h. de Vonge; 2 kisten portretten, Fraser Eaton & Co; 250 Vechtsche moppen, 50 stuks pieten, 200 Leidsche steenen, 150 bakken, 60 rasten, 1 kistje, E. Matsen; 6 kisten aardewerk, 40 kisten bier, 12 kisten calicots, Order; 3 kisten ijzerwerk 1 kist, van den Broek, 5 kisten ijzerwerk, van Vlissingen; 28 kisten ijzerwerk en 1 kist, J. Jessot, 128 kisten en 10/2 pijpen dranken, Schimmelpenninck & Co; 41 stuks ijzerwerk, H. van Kricken, 1 vaatje diverse, van Sille; 25 pakjes papier, 61 Jasiens.

Van Batavia per de Ned. Ind. bark *Muas Dewik*, gezagv. Hadjie Mohamat, agent Gezagv.

200 kelders genever, 20 kisten kruid, Bouman & Co; 2 kisten provisien, 2 kisten vruchten, Marten & Co; 30 kisten wijn, Holger van den Dungen; 250 kisten wijn, 500 kisten cognac, Adam & Co; 315 kistjes wijn, Van Eck & Co; 32 kistjes kruid, Karthaus en R. Kervel & Co; 4 vaatjes boter, 1 kist diversen, Hennij; 10 vaatjes loodwit, 80 picols Beng. touw, 190 kisten diverse koopmanschappen en jap. goederen, Order.

Van Samarang per de Ned. Ind. bark *Adernak Koelhair*, gezagv. Sech Achmat, agent Gezagv.

19 kisten manufacturen, 17 koopmanschappen, Kervel & Co; 2 kisten aardewerk, Van Leeuwen & Co; 106 collies diverse koopmanschappen en dranken en eenige kleinigheden, Order.

UITVOER.

Naar Singapoer, Samarang en Batavia per de stoomboot *Koningin der Nederlanden*, gezagv. J. Prins.

9 collies laken en koopmanschappen, 12 kisten manufacturen, Ruijl Cramer & Co; 4 kisten flanel cambrics, Van Eck & Co; 5 pakken was, Hoe Kioe; 15 corgs. sarongs, Sech Nassar Tamamie; 8 kisten jav. sigaren, 10 pakken was, 4 corgs. koehuiden, 3 pakken offer-papier, Kong Tjoang; 2 kisten oesters, Tan Hong; 15 kisten jav. sigaren, 5 pakken chins. papier, Oeij Kong Yan; 1 kist naalden, McMillan Marten & Co; 1500 stuks sp. matten, Sech Awat; 1 kist hoofd-doeken, Sech Hoesin; 1 kist sarongs, Said Segaf.

Naar Tjilatjap per het Ned. schip *Hector*, gezagv. J. M. Schoon.

1 kist wit katoen, $6^{40}/_{100}$ picols suiker, Fraser Eaton & Co.

Naar Amsterdam per het Ned. schip *Admiraal Tromp*, gezagv. J. van Turbergen.

40 picols rotting, 50 kisten koperen duiten, 650 pic. tin, N. H. M. 61,331 ℔ tabak, $1316^{94}/_{100}$ picols rijst, 800 stuks buffel-huiden, 900 stuks koehuiden, Fraser Eaton & Co; 243 picols tabak, 68 picols damar, Kervel & Co; 7 kisten lakwerk, 1 baal koffij, 1 balie zuren, $23^{1}/_{2}$ kistjes jav. sigaren, $3910^{32}/_{100}$ picols tabak, $3252^{85}/_{100}$ picols suiker, Van Eck & Co; $44^{62}/_{100}$ picols cassia, Adam & Co; 8 kistjes diverse kleinigheden, Ruijl Cramer & Co.

Naar Singapoer per het Engl. schip *Antoinette*, gezagv. A. E. Northover.

55 collies diverse chins. goederen, Div. Chinezen; 2 kisten chitsen, Van Leeuwen & Co.

Naar Koete Borneo per de Ned. Ind. bark *Ariel Banjermaas*, gezagv. Abdul Manap.

11 kisten ruwe katoen, N. H. M.; 5370 stuks sp. matten, 7 picols indigo, Gezagvoerder.

Naar Banjermassing per de Ned. Ind. bark *Alnoer Salim*, gezagv. Hadjie Mohamat Amin.

3 picols suiker, 90 katties uijen, 83 katjes koperwerk, Kho Gietioe; 1 picol koperwerk, 50 stuks slendangs en hoofd-doeken, 8 dozijn Europ. borden, Mohamat Jasin.

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 per picol ƒ $14\frac{1}{2}$. Op levering afgedaan.
Idem. „ 15 „ „
Idem. „ 14 „ „
Idem. „ 13 „ „
Idem. „ 12 „ „
KOFFIJ per picol. Nominaal.
RIJST (CARGA) per kojang ƒ 115 à ƒ 135.—
Id. (WITTE) „ „ ƒ 150.—
KOEHUIDEN per 100 st. ƒ 300.—
ARAK per legger.
OLIE (KLAPPER) per picol ƒ 20 à ƒ 21.—
OLIE (KATJANG).
KADJANG MATTEN.
ROTTING ƒ 8 à ƒ $8\frac{1}{2}$.—
WISSELKOERS. ƒ 102.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 11den Mei des morgens ten half 9 ure.

Nederduitsch.

Ds. VAN DAVELAAR.

PINKSTERFEEST.

Maandag den 12den Mei des morgens ten half 9 ure.

Maleisch.

Ds. SCHIFF.

PINKSTERFEEST.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 11den Mei, PINKSTERFEEST.

Des morgens ten half 9 ure.

Des avonds ten half 7 ure, LOF.

Maandag den 12den Mei, TWEEDE PINKSTERDAG.

Des morgens ten half 9 ure.